

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440.
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Kokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241.

Danes bo sestavljena nova poljska vlada

Predsednik republike je poveril sestavo vlade predsedniku senata dr. Szemanskemu

Varšava, 18. marca, g. Predsednik republike Moscicki je v večernih urah poveril sestavo nove vlade predsedniku senata Szemanskemu. Designirani ministri predstojijo takoj pričel pogajanja z voditelji strank. Vlada Szemanskega bo sestavljena večinoma iz članov dosedanje Bartlove vlade. Predsednik republike je pri tem, da je poveril sestavo nove vlade Szemanskemu, vodila misel, da Szemanski ni zapleten v politično strankarske boje, ker pripada nadstrankarskemu bloku za sodelovanje z vlado. Szemanski upa, da

bo mogel že jutri predložiti listo nove vlade predsedniku republike v podpis. Poveritev mandata za sestavo nove vlade Szemanskemu je vzbudila v političnih krogih veliko pozornost, ker se smatra ta korak kot koncesija večinski opoziciji, s katero vzdržuje Szemanski dobre odnose. Vprašanje je sedaj le, da-li bo sprejel v svoj vlado tudi ministre polkovnike iz dosedanje Bartlove vlade, proti katerim je bila opozicija vedno najbolj neprijateljsko razpoložena.

Zakon o zaščiti nemške republike sprejet

Zakon o ureditvi položaja nemških ministrov — Severing napoveduje nove borbe za zaščito republike

Berlin, 18. marca, s. Državni zbor je sprejel danes končno veljavno z 265 proti 150 glasovom zakon o zaščiti republike. Razen tega je sprejel s 340 proti 70 glasovom zakonski ošutek o pravnem razmerju državnih ministrov. Ministri niso več uradniki ter dobijo pri odstopu samo začasno odškodnino. V gotovih primerih se jim lahko prizna majhna pokojnina, ki pa letno ne sme presegati 12.000 mark.

Berlin, 18. marca, d. Notranji minister Severing je imel na velikem socialističnem shodu ob priliki 10 letnice ponesrečenega Kappovega puča daljši govor o notranjopolitičnem položaju, v katerem je opozoril zbrane novoročice na to, da se bo šele sedaj pričela prava borba za republiko. Doslej so se morali

republikanci zadovoljiti s tem, da so leta in leta odstranjevali ruševine, ki jih je zapustila monarhija, sedaj pa je prišel čas, ko se bodo pričele utirati nove poti republikanske Nemčije.

V sličnem smislu je govoril na drugi veliki proslavi predsednik pruske vlade Otto Braun, ki je slavil postopanje državnega uradništva, katero je kot en mož zapustila pisarne ob priliki Kappovega puča in ugotovil, da je bila takrat še državna bramba, ki je danes steber republike še dokaj nezanesljiva.

Hindenburg podpisal poljsko pogodbo

Berlin, 18. marca, g. Državni predsednik je danes popoldne podpisal nemško-poljsko likvidacijsko pogodbo.

Pred aretacijo Gandhija in tovarišev

Gandhi bo obtožen zaradi upora in ščuvanja h kršenju solnega monopola

Karachi, 18. marca, o. d. Včeraj je Gandhi s svojimi 79 romarji počival v Anand u bližini Borode. Razen aretacije Patela in Sengupte ni indijska vlada ničesar ukrenila, da bi zavrla agitacijo, ki jo vodijo agitatorji Gandhija. Znani indijski agitator Kičev, ki je od sedel že dve leti zaradi političnih deliktov, je imel v soboto na sestanku indijske mladine govor, v katerem je zborovalce pozival, naj se s silo upro indijski vladi.

Kljub temu pa prevladuje splošno prepričanje, da bo indijska vlada odredila v najkrajšem času aretacijo Gandhija in njegovih najbližjih pristašev, ki bodo obtoženi upora proti državi ter zavoljo ščuvanja mas k neposlušnosti in kršenju solnega monopola. Gandhi sam je uverjen, da bo aretirani še pred prihodom do morja, kjer misli organizirati

velike soline in iz njih pridobivati sol, ki jo bodo potem prodajali njegovi pristaši med indijskim ljudstvom namesto soli iz državnih monopolnih rudnikov, ki so krili doslej stoletja indijske potrebe po soli ter bili zvezani s posebnim kultom, katerega se niso drznili dotakniti doslej še nobeni tuji vladarji Indije. Organizacijo razprodaje soli je prevzela družba, ki je že uspešno izvedla bojkot produktov angleške tekstilne industrije ter jih nadomestila s prodajo domačega indijskega platna, katerega proizvodnjo je voditelj Gandhi toliko priporočal.

Rangoon, 18. marca, AA. Proti kalutskemu županu Sengupti je bil odprt proces. Sengupta je obtožen upora proti državnim oblastem in ni hotel odgovarjati na postavljena vprašanja, niti prisostvovati sodni razpravi.

Italija nepopustljiva v Londonu

Demarša angleške vlade v Rimu — Zastoj v japonsko-ameriških razgovorih

Rim, 18. marca, s. »Popolo di Roma« piše: Vse v Londonu zastopane države skušajo pritisniti na Italijo, da bi opustila načelo enakosti na morju s Francijo. Države ne smejo upati, da bo imel ta pritisk uspeh, ker Italija tudi v nevarnosti, da bi bila popolnoma izolirana, ne bo niti za las popustila v svojih zahtevah. Če bo prišel dan, ko bo italijanska delegacija prisiljena javno položiti karte na mizo, bodo lahko vsi videli, da razorožitvena konferenca ni bila nič drugega kot preteveza, da se med posameznimi pomorskimi državami ustvari pomorsko razmerje, v katerem naj bi prejel Italija zadnje mesto.

London, 18. marca, AA. Macdonald, ki je skušal pridobiti italijanskega zunanjega ministra Grandia za poravnavo in popuščanje na pomorski razorožitveni konferenci, je pozval angleškega poslanca v Rimu, naj izroči posebno demaršo pri Mussoliniju, da se na ta način prepreči prelom razorožitvene konference.

London, 18. marca, AA. Čeprav ni bilo formalnih sestankov, so se kljub temu nadaljevali razgovori med delegati, ki so razpravljali o sporu med Italijo in Francijo.

Točne vesti o teh razgovorih bodo znane po povratku predsednika Tardieua, ki je odpotoval v Pariz zaradi težavne francoske politične situacije. Pri svojem sinočnem poročilu o pomorskem proračunu je lord Alexander upošteval negotovi položaj konference in tudi govorniki opozicije niso hoteli v teh razmerah spravljati vlade v zadrego. Alexander je na kratko komentiral pomorsko razorožitveno konferenco in iz-

razil mnenje, da je pesimizem neupravičen.

Tokio, 18. marca, AA. Med japonskim mornariškim ministrom in zunanjim ministrom je nastal glede na pogoje japonsko-ameriškega pomorskega sporazuma zelo resen spor.

London, 18. marca, AA. Današnje »Times« poročajo, da so naletela pogajanja za sklenitev sporazuma med Zedinjenimi državami in Japonsko na slične težave kot pogajanja med Francijo in Italijo. Zedinjene države si pridržujejo pravico zgraditi 18, 10.000 tonskih križark. Od teh bi zgradile do leta 1935 15. Če bi se izključila vprašanja nacionalnega prestiža, bi lahko Francija in Italija določili za prihodnjih pet let gradbene programe, ki ne bi prisilili Anglijo, Zedinjene države in Japonsko povišati svoje pomorske zahteve.

Poljsko-nemška trgovinska pogodba

Varšava, 18. marca, AA. Poljski minister trgovine Kwiatkowski in nemški poslanik v Varšavi Ulrich Rauschev sta včeraj podpisala nemško-poljsko trgovinsko pogodbo, ki je bila parafirana minuli petek. Pogodba sloni na načelu kontingentiranja in se nanaša na dosedanje uvozne prepovedi med obema državama. Obe državi sta se obvezali, da bosta vzajemno ukinili vse ukrepe, ki so tvorili dosedanje carinsko vojno. Sporazum velja za eno leto. Z njim je končana poljsko-nemška carinska vojna in so položene osnove za normalne in obojestransko koristne odnose, kar bo pospešilo normaliziranje gospodarskih in finančnih stikov v tem delu Evrope.

PRVI UKREPI BOLGARSKE VLADE PROTI MAKEDONSTVUJUŠČIM

Vlada je odredila aretacijo vseh, ki so osumljeni sodelovanja pri zadnjih atentatih ter je ustavila nadaljno izhajanje vseh glasil makedonskega revolucionarnega odbora — Ministrski predsednik Ljapčev napoveduje iztrebljenje vseh revolucionarjev

Beograd, 18. marca, p. Iz Sofije poročajo, da prinašajo tamošnji listi danes vest, po kateri je bilo včeraj aretiranih več oseb, ki bivajo v bližini jugoslovenske meje. Te aretacije so izvršile upravne oblasti po odredbi pravosodnega ministra. V službenih krogih se ne izdajajo o vzrokih teh aretacij nobena pojasnila, vendar pa je predsednik vlade Ljapčev potrdil novinarjem v neki izjavi, da je bilo aretiranih več oseb v zapadnih krajih Bolgarije. Prav tako je izjavil, da bodo izvršene še nadaljnje aretacije tudi v drugih delih Bolgarije.

Sofija, 18. marca, r. Kakor vse kaže, je bolgarska vlada tokrat odločena, da upošteva nasvete od zunaj in da v smislu solijskega sporazuma ukrene korake, da prepreči nadaljno rovanje makedonskih revolucionarjev. Ukrep, ki so bili izdani tekem včerajšnjega dne, se označujejo v vseh krogih kot nenavadni energični. Kakor poročajo listi, je vlada med drugim ustavila glasila makedonskih revolucionarjev »Vardar« in »Vreme«, prav tako pa je prepovedano nadaljno izhajanje nekakega nejavnega službenega organa makedonstvujuših »Sloboda ili smrt«. Razen tega so bile izvršene aretacije vseh onih oseb, ki so bile navedene v dokumentih mešane komisije kot povzročitelji in izvršitelji zadnjih atentatov na jugoslovenskem ozemlju. Doslej je bilo aretiranih okrog 14 ljudi.

Naravno je, da so ti ukrepi vlade izzvali v krogih makedonstvujuših in njim naklonjenih političnih krogih veliko razburjenje. V znanjem odboru So-branja so zaradi tega interperirali poslanci, ki podpirajo politiko makedonstvujuših, zunanjega ministra in ministrskega predsednika. Zunanji minister je že ponovno naglasil, da je bolgarska vlada odločena, lojalno izvrševati sporazum z Jugoslavijo in ukreniti vse, kar se bo pokazalo za potrebno, da se ohrani mir in red na meji, pa tudi v notranjosti države. Sinoči je tudi ministrski predsednik Ljapčev v zelo ostrem govoru zavrnil napade na vlado in naglasil, da vlada ne bo več trpela početja revolucionarne organizacije ter da bo podvela vse potrebno, da to rovarsko organizacijo docela iztrebi.

Govor ministrskega predsednika in ukrepi vlade so napravili v vsej javnosti globok vtis. Ker je na eni strani bolgarska vlada, kakor se da iz vsega tega sklepati, trdno odločena, napraviti v državi sami temeljit red in preprečiti vsako proti miroljubnim tendencam vlade naperjeno rovanje, a na drugi strani Jugoslavija še vedno zavzema skrajno pomirljivo stališče, prevladuje v diplomatskih krogih prepričanje, da atentati in rovanje makedonstvujuših ne bo moglo prekiniti prijateljskih vezi med Jugoslavijo in Bolgarijo ter da bo vse to rodilo baš nasprotni uspeh. Kri-za, ki je nastala, bo le še bolj ojačala prijateljske odnose med obema državama.

Sofija, 18. marca, p. Današnje »Utro« trdi, da sta angleški in francoski poslanik zunanjemu ministru Burovu le navedla nasvete in želje svojih vlad, naj bolgarska vlada izpolni jugoslovenske zahteve ter aretirati in kaznuje osebe, ki jih je Jugoslavija označila kot povzročitelje atentatov. Obsedno stanje v čustendilskem okrožju, ki bi se imelo ukiniti, bo se podaljšalo.

List »Zora« je izvedel, da so bile aretirane osebe, ki jih je beogradska vlada označila kot povzročitelje pirotskega atentata, že pred odhodom bolgarske delegacije v Caribrod. List pristavlja, da je pričakovati med Makedomci še nove aretacije.

Beograd, 18. marca, p. Iz Sofije poročajo, da je preiskovalni sodnik Amgelov, ki vodi preiskavo zaradi umora Punteva, izročil državnemu pravništvu zahtevo, naj podvzame primerne ukrepe proti tisku makedonstvujuših, ki vsak dan objavlja srdite napade ter izziva nova razburjenja in ustvarja novo atmosfero za umore.

Beograd, 18. marca, p. Pariški list »L'Ere Nouvelle« je objavil zanimiv članek o razmerah na Balkanu. Tako piše, da prihajajo z Balkana precej težke vesti, po katerih je bolgarsko-jugoslovenska meja postala zadnje tedne tarča bomb bolgarskih komitov, ki so v kratkem času izvršili štiri teroristične atentate na jugoslovenskem ozemlju. Jasno je, da gre pri tem za intrige,

ki imajo namen, preprečiti bolgarsko-jugoslovenske zblizanje. V teh okoliščinah in glede na težkoče, povzročene z terorističnimi atentati bolgarskih komitov na jugoslovenskem ozemlju, se bolgarska vlada ne more izogniti svoji dolžnosti, ki jo ima v tem trenutku po narodnem in mednarodnem redu. Vlada bo morala pokazati svojo avtoriteto proti prevratniškim elementom, ki hočejo voditi notranjo politiko Bolgarije, da bi zadovoljili svoje ambicije ter osebni apetit. Nobena bolgarska vlada ne more najti opravičila za svojo nemoč proti razbojniškim tolpom, ki prihajajo z njenega ozemlja ter izvršujejo atentate v sosednih državah. Glede na to bolgarska vlada ne more odvrniti od sebe odgovornosti in dolžnosti za razčiščenje afere bolgarskih komitskih atentatov v Jugoslaviji.

Če bi nasprotno pustila s taktiko zavlačevanja izvršitelje atentatov na jugoslovenskem ozemlju nekažnovane, bi vsa odgovornost za nadaljnje posledice padla edino le na bolgarsko vlado.

Angora, 18. marca, M. Zanimivo je, da tudi turški listi obsojajo bolgarske atentate v Jugoslaviji. Naglašajo, da so makedonstvujušči hoteli pokvariti atmosfero, ki je nastala po sporazumu v Pirotu, ker hočejo, da bi živeli obe sosedni državi Jugoslavija in Bolgarija še nadalje v večinih sporih, pri česar bi črpali lahko zase koristi.

Atene, 18. marca, p. Vsi tukajšnji li-

sti objavljajo poročila o protestnih shodih proti bolgarskim nasilstvom. List »Katimerinis« zahteva v uvodniku posredovanje Lige narodov v Bolgariji ter ugotovitev dejstva, ali je bolgarska vlada sploh zmožna, napraviti red ter razgnati makedonski revolucionarni komite, ki predstavlja stalno nevarnost za mir na Balkanu. Balkanski narodi žele, da bi se razgnali anarhistični elementi. Tudi grška vlada priporoča Bolgarski, naj razžene komitske tolpe.

Ponovna intervencija angleškega poslanika

Sofija, 18. marca. Danes je angleški poslanik Waterlow ponovno posetil predsednika vlade Ljapčeva, pri katerem je bil celo uro in se ob tej priliki informiral o ukrepih bolgarske vlade za vzdrževanje reda ob meji.

Sofijske konvencije pred Sobranjem

Sofija, 18. marca, g. V Bolgariji se nadaljujejo aretacije makedonstvujuših. Ministrski predsednik je podal danes kralju v daljši avdienci podrobno poročilo o dosedanjih ukrepih. Ljapčeva je tokom dneva obiskal tudi angleški poslanik. Danes popoldne se je pričela v Sobranju debata o ratifikaciji solijske konvencije. Opozicija je ostro kritizirala solijske konvencije. Njeni govorniki so izjavljali, da povzročajo stalne spore z Jugoslavijo določbe neuilske mirovne pogodbe.

Pred izpremembo režima v Bolgariji?

Gotovi krogi bi želeli, da bi Ljapčev odstopil, češ da to zahteva interes naroda

Sofija, 18. marca, M. Kljub temu, da je bila predsedniku Ljapčevu izrečena v sobranju zaupnica in kljub temu, da je Ljapčev zanikal potrebo za izpremembo sedanjega političnega položaja, se smatra v bolgarski javnosti prenosna vlada kot aktualna. Celo poslanci »Demokratskega zgovora« so za to izpremembo in mnoge politične osebnosti zahtevajo radikalno preobnovo vlade, v kateri bi bil prizadet tudi Ljapčev sam. Tako poudarja prof. Danilov potrebo

radikalne izpremembe vlade, češ, da jo zahtevajo nujni narodni interesi. Na čelo nove vlade naj bi prišel Mihajlo Madžarov, ki bi imel za seboj tudi del opozicije, med njimi Cankova. Govori se, da se je zahteva po izpremembi vlade in usmerila zaradi najnovejših ukrepov vlade proti makedonstvujušim, zaradi česar bi gotovi krogi zelo želeli, če bi se Ljapčev umaknil. V vladnih krogih naglašajo, da zaenkrat ni nobene potrebe za izpremembo vlade.

Reška svobodna cona je samo začasna

Oficijelna objava vladnega odloka — Komentarji rimskega tiska — Nova reška občinska uprava

Rim, 18. marca. »Gazzeta Ufficiale« (uradni list italijanske vlade) objavlja odlok o proglasitvi Reke za svobodno luko in o obsegu ozemlja, ki spada v svobodno cono. Izjemni odlok, kakor se službeno označuje in ki sta ga podpisala kralj in ministrski predsednik Mussolini, naglašajo, da se v svrhu izboljšanja gospodarskega položaja Reke in okoliško ozemlje proglasa za svobodno cono, v kateri bo vse blago oproščeno državnih davčnin in tvozne carine. Odlok pa tudi naglašajo, da bo ta svobodna cona le začasna, dokler bo obstojala potreba glede na gospodarski razvoj Reke.

Rim, 18. marca. Rimski listi obširno poročajo o ceremonijah, ki so se vršile v proslavo česte obletnice aneksije Reke po Italiji ter obširno komentirajo vladni odlok, s katerim se proglasa Reka za svobodno luko. »Giornale d'Italia« piše, da je morala Reka plačati aneksijo s težko gospodarsko krizo, ki sta jo povzročili kljub

vsem pogodbam trgovinska vojna z Jugoslavijo in izguba glavnega dela reških konzumentov. Jugoslavija je opremila Sušak in usmerila ves trgovinski tok v svoje luke. Boj je bil neenak: tem bolj, ker je bila Reka odrezana od svojega naravnega zaljedja. List omenja tudi razburjenje v Trstu in pravi, da se Trstu zaradi Reke ni ničesar bati. Nasprotno bo imel od tega samo korist, kajti oživiljenje Reke pomeni novo življenje Trsta.

Reka, 18. marca. Včeraj se je vršila v mestni palači svečana zaprisega novome-novanega občinskega sveta. Doslej je vodil občinske posle vladni komisar, s proglasitvijo Reke za svobodno luko pa je bila vzpostavljena ob enem tudi občinska avtonomija. Poleg župana in podžupana šteje občinski svet 24 članov. Zaprisegi so prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Vsi govorniki so izražali upanje, da se odpira Reki nova boljša bodočnost.

Največja banka na svetu

Newyork, 18. marca, d. Včeraj je bila izvršena fuzija trojice ameriških velebank, s čimer je ustanovljena največja banka sveta. Danes so obvestile javnost o svoji združitvi naslednja tri bančna podjetja: »Equitable Trust Company«, »Chase National Bank« in »Interstate Trust Company«. Načrt združitve določa zamenjavo starih delnic Chase National Bank za 5 delnic Equitable Trust Company in 2 in pol delnice Interstate Trust Company v eno akcijo Equitable. Novoustanovljena banka razpolaga z 2 milijardami 800 milijoni dolarjev glavnice in rezerv. Za ime nove banke bo najbrž pridržan naziv »Chase National Bank«.

Lord Balfour hudo bolan

London, 18. marca, s. Zdravstveno stanje lorda Balfoura je vneemljivo. Zdravniki presojajo bolnikovo stanje zelo pesimistično.

Komitski atentati v Dobruži

Beograd, 18. marca, p. Iz Bukarešte poročajo, da objavlja list »Universul« brzojavko svojega dopisnika iz Konstancie, po kateri so bolgarske razbojniške tolpe izvedle celo vrsto atentatov v Dobruži. V soboto se je tolpa šestih bolgarskih komitov pojavila v bližini gozda Panadaki Durostov ter napadla nekega Turka, ki se je peljal z vozom. Napadenec se je posrečilo pobeigniti ter obvestiti o dogodku orožništvo v bližnji vasi. Orožniki so razdeljeni v dve skupini pričeli zasledovati razbojnika in ko so jih izsledili, je prišlo med njimi in razbojniki do boja. V tem boju je bil omejenji Turek težko ranjen. Komitom je uspelo pobeigniti, ugotovljeno pa je, da je bil eden izmed njih težje ranjen, ker so našli na mestu boja velike mlake krvi.

Dr. Matko Laginja

Zagreb, 18. marca. n. Nocoj ob 23.36 je umrl bivši hrvatski ban dr. Matko Laginja. Agonija je nastopila ob 18. Ob smrtni postelji je bila zbrana vsa rodbina. Vest o smrti zaslužnega narodnega starine se je bliskoma razširila po Zagrebu ter povsod vzbudila obžalovanje.

✱

Dr. Matko Laginja je bil rojen 10. avgusta 1852 v Klani pri Kastvu v Istri, kjer so bili njegovi roditelji kmetje. Pošecal je gimnazijo na Reki, kjer je tudi maturiral. Po končani gimnaziji je odšel v Zagreb in se vpisal na pravni fakulteti. Pravne študije je končal in promoviral za doktorja prava v Gradcu. Nato se je vpisal še v trgovsko akademijo v Gradcu in absolvirati trgovske študije na trgovski akademiji v Trstu. Te študije so mu prav dobro služile kasneje, ko se je jel uveljavljati v zadružništvu. Po končani študiji je stopil najprej v državno službo na Reki, kasneje pa je odšel v Zagreb, kjer je vstopil v službo pri mestni občini. Dolgo let je bil tudi občinski tajnik v svoji rodni občini Kastvu. S politiko se je jel intenzivno baviti, čim se je vrnil v domovino. Takisto pa je bil marljivo delaven tudi na kulturnem in gospodarskem polju. Njegovo ime je kmalu zaslovelo po vsej Istri in v kratkem je postal eden najuglednejših narodnih delavcev v Istri. L. 1883. je bil prvič izvoljen v istrski deželni zbor, kjer je ostal voditelj hrvatsko-slovenske delegacije do l. 1911. V dunajski parlament je bil izvoljen prvič l. 1891., drugič pa l. 1896. Državni poslanec je ostal do prevrata leta 1918. Odvetniško pisarno je otvoril v Pulju l. 1900. V Pulju je bil priznani voditelj vsega ondodnega slovenskega življa. Leta 1915., med vojno, se je za stalno preselil v Zagreb. V dunajskem parlamentu je igral Laginja velugledno vlogo. Opetovano je bil član avstro-ogrskih delegacij, v eni sešiji je bil podpredsednik parlamenta. Ko je cesar Karl l. 1917. po dolgem odmoru med vojnimi sklical parlament, je bil dr. Laginja eden izmed voditeljev jugoslovenske delegacije, ki je v parlamentu podala znamenito majsko deklaracijo. Vlada se je takrat pogajala z vodilnimi jugoslovenskimi politiki, da bi jih pridobila zase in jim je v to svrhu obljubljala vse mogoče koncesije. Vsa ta pogajanja pa so se, kakor je znano, razbila. Pri teh pogajanjih, ki jih je deloma vodil sam cesar Karl, je Laginja igral eno izmed vodilnih vlog. Po razpadu Avstro-ogrške monarhije se je Laginja vrnil v Istro. Ker pa so kratko nato Italijani zasedli Primorje, se je Laginja trajno preselil v Zagreb, kjer je bil izvoljen v Narodno Veče. L. 1919. je bil imenovan za hrvatskega bana. Na tem mestu je ostal do

l. 1920., ko je bila banska uprava nadomestljena z namestništvom.

Zadnja leta se politično ni udeleževal, vendar pa se je vlada često obračala nanj za svet, ker je bil Laginja znan kot izkušen politik in mož treznih razborov.

Laginja si je pridobil neprecenljive zasluge za svojo ožjo domovino Istro. Skupno s takisto že pokojnim Matkom Mandićem je Laginja narodno probudil Istro, ki je bila poprej skoraj izključno domena Italijanov in Lahonov. To je dosegel z intenzivnim delom na političnem in kulturnem polju in s sistematičnim snovanjem narodnih gospodarskih organizacij, predvsem pa z ustanavljanjem dobro fundiranih posojilnic in zadrug.

Pokojni Laginja se je udeleževal tudi na književnem polju. V mladih letih je priobčil v zagrebškem »Vijencu« celovito istrskih pripovedk in napisal tudi komedijo iz istrskega življenja v čakavskem dialektu »Silo za ognjilo«. L. 1879. je izdal »Hrvatske narodne pesmi iz Istre in Kvarnerskih otokov«. L. 1880. pa »Študije o kstavskem in vinodolskem statutu«. Ko je pokojni Matko Mandić osnoval list za istrsko ljudstvo »Našo slogov«, je bil Laginja eden glavnih urednikov, ki so ta list podpirali ne samo z marljivim sodelovanjem, marveč tudi gnotno. Takisto marljiv so-trudnik je bil tudi listu »Omnibus«, ki je jel nekaj let pred vojno izhajati v Pulju in ki je krepko branil pravice hrvatskega in slovenskega prebivalstva v Istri.

Pokojnik je bil moč zlatega srca in odprtih rok. Zato ni nikdar živel v izobliju, pač pa je često stradal. Kar je imel, kar si je pridobil in prislužil, vse je delil z bednim istrskim kmetom. Nanj so se obračali vsi, ki so potrebovali kakšne podpore, in dobričina Laginja ni pustil nikogar, da bi šel izpred njegovih vrat praznih rok. Njegova odvetniška pisarna je bila sicer ena največjih v Pulju, toda njeni dohodki so bili tako minimalni, da so jedva pokrivali stroške. Laginja je namreč svoje kmete zastopal večinoma docela brezplačno. Da so njegovi rojaki tega svojega voditelja in obenem dobrotnika visoko spoštovali, da, naravnost oboževali, je umljivo. Vspričo njegovih dobrih svojstev se ni čuditi, da je bil pokojnik v Istri splošno znan pod imenom »očec in da ga tako nazivajo tudi še sedaj njegovi rojaki, ki žive v izgnanstvu v Hrvatski in Sloveniji.

Z Matkom Laginjo je odšla v večnost ena najčistiljivejših osebnosti naše novejšee narodne zgodovine, mož, ki je zaslužil, da ostane njegovo ime za vedno vpisano v srca našega naroda.

Večna slava čestitemu starini očetu Laginji!

Jugoslovenska kmečka manifestacija v Zagrebu

Zagreb, 18. marca. n. Danes dopoldne je prispelo v Zagreb okrog 80 srbskih seljakov iz okolice Kruševca v poset hrvatskim seljakom, ki so jih sprejeli tako pristrčno in gostoljubno, da se je ta poset razvil v lepo jugoslovensko kmečko manifestacijo. Goste je pozdravil tudi zagrebški župan dr. Skrlj. Opoldne jim je mestna občina priredila v »Gradskem podrumu« banket, popoldne pa so si ogledali mesto in okolice. Jutri bodo posetili razne poljedelske ustanove in zavode, v petek pa odpotujejo v Slovenijo.

Sprememba v beograjski upravi ne bo

Beograd, 18. marca. r. Glede na govorice, ki so bile zadnje dni razširjene v beograjski javnosti o skorajšnjih spremembah v vodstvu beograjske občinske uprave, se doznava na merodajnem mestu, da so te vesti neosnovane, ker ni nikakega povišja za kakšno izpremembo. V zvezi s tem nas prosi tajnik Centralne delavskih zbornic g. dr. Živko Topalović za ugotovitev, da je govorica o njegovi kandidaturi povsem neosnovana.

Nova letalska zveza

Sarajevo, 18. marca. n. Kakor se doznava, bo te dni posebna komisija pregledala teren p-dročja Sarajeva, Skoplja, Podgorice in Mostara za otvoritev nove letalske proge. Ako bodo rezultati tega preiskovanja pozitivni, bo že l. aprila, najkasneje pa l. maja uveden avionski promet na črti Skopje—Mostar—Sarajevo in od tod v Beograd.

Samomor redovniškega pripravnika

Bitolj, 18. marca. n. V manastir Kičevska Rečica je pred dvema dnevmi prišel redovniški pripravek Jovan Matić iz šremskega manastira Jaske. Dasi so našli Matića obešenega v bližnji šumi. V pismu, ki ga zapušta obupanec znanecem, pravi, da ni mogel drugače, ne navaja pa nikakega razloga za svoje obupno delanje.

Nove mednarodne telefonske zveze

Beograd, 18. marca. AA. Ministar za gradbe je podpisal odlok, s katerim se otvarjajo sledeče medmestne telefonske proge: Sisak-Benette, enota pogovora 3 zlate frank; Sisak-Milan, 4.20 fr.; St. Vid-Trst, 1.50 fr.; St. Vid-Milan, 2.85 fr.; St. Vid-Novara, 3.45 fr.; Sombor-Banska Bistrica na Češkoslovaškem, 4.05 fr.; Murska Sobota-Brno, 3.90 fr.; Murska Sobota-Praha, 4 fr.; Cantavir-Dunaj, 5.50 fr.; St. Vid-Leibnitz, 3.45 fr.; St. Vid-Dunaj, 4.20 fr.; St. Vid-St. Poelten, 4.20 fr. in Ljutom-Berlin, 8.25 zl. frankov.

Po odloku ministra za gradbe je otvoren medmestni telefonski promet med vsemi mesti, ki so doslej imela direktni telefonski promet s Parizom, z vsemi drugimi mesti v Franciji.

Avstrijski zakon proti terorju

Dunaj, 18. marca. g. Politična kriza v Avstriji je še vedno odprta. Krščansko-socialni štajerski politik dr. Rintelen je prispel danes na Dunaj, kjer bo stopil v stike z voditelji krščanske socialne stranke. V pravnem odboru traja obstrukcija socialističnih govornikov proti protiterorskomu zakonu dalje. Trenutno govori socialno demokratski poslanec dr. Eisler. Večinske stranke vzdržujejo potrebno navzočnost, da so s tem pripravljene na presenečanja. Danes popoldne se je vršil med zastopniki večinskih strank razgovor o spremembah predlogih, ki so jih stavili krščanske in nacionalne strokovne organizacije glede protiterorskega zakona.

Desetletnica avstrijske vojske

Dunaj, 18. marca. AA. Danes je bila desetletnica ustanovitve avstrijske zvezne vojske proslavljena na izredno svečan način po vsej Avstriji. Na Dunaju je pred bivšim dvorom služil poljsko mašo kardinal Piffl. Kasneje so vojaški oddelki vseh vrst vrožja defilirali pred zveznim predsednikom Miklasom kot vrhovnim poveljnikom vojske. Predsednik Miklas je poslal podkanclerju in ministru Vaugoinu, ki je že devet let na čelu vojaškega ministrstva, laškavo pismo, v katerem poudarja njegove zasluge za obnovo avstrijske vojske in pomen te vojske za okrepitev države.

Vztrajni plavač

Buenos Aires, 18. marca. s. Argentinški plavalni prvak Candiotti je dosegel ogromen sportni uspeh. Vztrajni plavač je plaval na reki Rio Paraná od Goye do Santa Fé celih 65 ur in 54 minut in preplaval nad 300 km dolgo progo.

Stavbena nesreča

Pariz, 18. marca. s. Danes se je podrla petnadstropna poslopje, ki se je gradilo. Trije delavci so bili težko ranjeni. Graditelja hiše dolži časopisje, da je zavrgel nasvet stavbenika ter nadaljeval gradnjo po lastnih načrtih.

Večno nezadovoljni kitajski generali

Nanking, 18. marca. Včeraj je izjavil predsednik kitajske nacionalistične stranke Čangkašjek, da pripravljata generala Jenušien in Fengsiung skupno oborožena akcijo proti nacionalističnim vladni. Oba kitajska generala zbirata močne čete ob železnici Peking-Hankov in Tientsin-Pukov.

Lov za rekordi

Dayton, 18. marca. AA. Kaye Don bo danes popoldne zopet pokušal svoj avto »Silver Bullet«, s katerim bo skušal potolči svetovni hitrostni rekord za avto. Avto razpolaga z motorjem od 4000 konjskih s.h.

Nesreča angleškega letalca

London, 18. marca. Znan letalski poročnik Atcherley, ki si je pridobil Schneiderjev pokal se je pri nekem početu ponesrečil in je bil hudo ranjen. Istotako sta bila več ali manj ranjena neki potnik in narednik Martin.

54 smučarjev zasul plaz

Dunaj, 18. marca. AA. Po poročilu iz Solno-grada je lavina v Turah zasula 54 smučarjev iz Brna. Na pomoč je odhitelo več rešilnih odprav.

Dogodki v Indiji

Čudno romanje indijskega voditelja Gandija iz Ahmedabada v Jalalpur je koncentriralo pozornost inozemstva na Indijo. Svet ima vtis, da se pripravlja na nekaj odločilnega; o upravičenosti takega pričakovanja pa vlada marsikje odločna skepa.

Tekom svetovne vojne je obečala Velika Britanija Indiji široko avtonomijo kot zahvalo za pomoč, ki jo je postavila na svetovna bojišča tudi ta dežela. Leta 1919. je angleška vlada takorekoč oficijelno obljubila, da podeli Indiji široko samoupravo in sicer nič manj kot v obliki dominijona. Anglija je postavila pri tem celo določen termin; dominijonski statut za Indijo naj se izdela v roku desetih let in najkasneje v l. 1929. naj stopi v veljavo.

Indi so bili s tem zadovoljni, vsaj po ogromni večini. Toda notranje razmere v Indiji so komplicirane, izdelava dominijonskega statuta ni tako enostavna stvar in vrh tega tudi Anglija lažje daje obljube nego jih izpolnjuje, posebno če gre za osamosvojitve tako ogromne in važne kolonije, kakor je ta dežela. Zato stvar z dominijonskim statutom nikakor ni hotela napredovati. Indijci so postajali nestrpni.

V letu 1928. je postavil indijski nacionalni kongres v Lahore za nacionalni indijski program — zahtevo po dominijonskem statutu v teku enega leta. Do l. 1930. se mora dati Indiji dominijonska samouprava.

Velika Britanija pa se kljub temu ni podvzela; leto je poteklo, samostojnosti ni bilo. V Indiji so ekstremistični elementi dobivali vedno večji vpliv ter vedno bolj silili v radikalni odpor zoper britanski režim. Ni jim zadostovala več zahteva po dominijonski samoupravi, marveč so si postavili za cilj — popolno svobodo in neodvisnost Indije.

Lani koncem leta se je sestal indijski nacionalni kongres ter razpravljalo o nadaljnjih politiki, o situaciji, ki je nastala, ko je enoletni termin potekel brez ugoditve indiskim zahtevam. Kongres se je pokazal zelo ogorčenega in radikalnega; postavil je program polne neodvisnosti Indije. Manjšina, ki je kot zmernjša vztrajala na programu dominijonskega statuta, je sicer

v znak protesta zapustila kongres, ali korak tega konservativnega in oportunističnega krila je ostal za množice brez pomena. Pač pa se je Gandiju posrečilo, da je pridobil v kongresu večino za svojo politiko pasivne resistence, dočim so radikalni elementi propagirali nasilni odpor. Pod Gandijevim vplivom je kongres postavil za program-bojko zakonodajnih ter izvršilnih organov in neplačevanje davkov. Bojko angleških industrijskih izdelkov ter sploh trgovinskih predmetov je bila že poprej Gandijeva osnovna teza v borbi za svobodo Indije. Sicer se zagotavlja, da bi se Gandi prav gotovo zadovoljil z dominijonskim statutom, ker je ta po njegovih ponovnih izjavah povsem prikladna oblika za Indijo, ker bi ji dala dejansko samostojnost.

Vendar težišče situacije ni sedaj v dilemi med zmernim in ekstremističnim programom samostojnosti, marveč v organizaciji pasivne borbe za osvoboditev. Gandi se je postavil na čelo te akcije ter je pripravil slovesen pričetek te borbe na način, ki je prava indijska specialiteta. Organiziral je ogromno demonstracijo zoper sodelovanje z Anglijo in za pasivni odpor v obliki velikega romanja »pohoda mučenčev«. Postavil se je na celo ogrom. Sprejeto, ki se je začelo pomikati 12. III. iz Ahmedabada in roma sedaj v 240 km oddaljeni Jalalpur, kamor bo dospel — seveda peš — nekako v 14 dneh. Z njim so poglaviti prijatelji in pristaši, in sicer 76 hindov, dva muslimana ter eden kristjan. Povsod po potu propagirati bojko angleškega blaga, odlaganja služb in dostojanstev ter pasivni odpor. Ko dospe ta vedno bolj naraščajoča procesija v Jalalpur, vzame Gandi pest soli iz tamkajšnjih solin in prav tako store njegovi spremljevalci. V tem aktu bo višek prireditve; pred nedavnim se je namreč v Indiji vpelel solni monopol. Gandi hoče zakon o monoplu prekršiti ter v ta namen poseči po prepovedani domaći soli.

Težišče bo v tem, kaj stori sprčo Gandijeve namerne protizakonite akcije angleške oblasti. Ali bo Gandija aretirala — tako pričakujejo v indiskem taboru, — ali bo njegovo dejanje ignorirala; kaj drugače si je že težko predstavljati. Od izida tega romanja pa je odvisno marsikaj v Indiji.

Nova organizacija policije na sedežih banovin

Policijske uprave bodo kot krajevne policijske oblasti prve stopnje neposredno podrejene banu

Beograd, 18. marca. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo uredbu notranjega ministra o ustroju in delokrugu policijskih uprav na podlagi čl. 56. zakona o notranji upravi.

Policijske uprave so državne krajevne policijske ustanove, ki jih ustanovi na sedež banovinskih uprav notranje ministrstvo. Na čelu policijske uprave je upravnik policije, ki izvršuje svoje posle v okviru določene pristojnosti ter vrši nadzorstvo nad vsem poslovanjem policijske uprave.

Podrejen je neposredno banu ter je njegov referent za policijske zadeve splošnega značaja. Uprava policije izdaja sklepe kot državna krajevna policijska oblast prve stopnje. Pritožbe proti njenim odredbam se predlagajo banu. Glede na postopek in administrativno poslovanje veljajo za vse policijske uprave isti predpisi kakor za splošne upravne oblasti prve stopnje.

Policijska uprava se deli na odseke, odseki pa po potrebi na referate. Kjer se potrebuje policijske uprave deli na okraje, vrši starešina okraja kazensko oblast v prvi stopnji kot pooblaščenec policijskega upravnika. Policijski komisarij vrše v obsegu svoje pristojnosti policijsko službo pod neposrednim nadzorstvom in po novodilih upravnika policije. Za izvrševanje policijske

eksekutive obstoji na področju policijske uprave zbor uniformirane policijske straže, ki ima glavno dolžnost, skrbeti za javno varnost, red in mir. Za policijsko eksekutivno službo obstoji tudi zbor policijskih agentov. Ban je pristojen, da izda potrebne predpise o številu in delovnem področju odsekov, referatov in pisarniških enot policijske uprave, o ustroju in delu posebej obstoječih ustanov ter podrejenih organov, kakor prilavice, ekonomata, o sedežih policijskih stražnih postaj ter meja njihovih rajonov.

V delokrugu uprave policije spada skrb za državno, osebno in premoženjsko varnost, vzdrževanje javne varnosti, reda in mira, pobiranje notranje in zunanje protidržavne in razorne propagande, posli policijske pristojnosti po predpisih o zborovanih združenjih in tisku, skrb za varnost in red v javnem prometu, izvrševanje predpisov o avtomobilih, motorjih in drugih prevoznih sredstvih, izvajanje evidence ter kontrole nad njimi, izvrševanje zdravstvene policije, pobiranje alkoholičnega, prostitucije itd. Proti sklepom bana ni pritožbe. Dosedanje policijske ustanove na sedežih banovinskih uprav se morajo prilagoditi določbam te uredbe.

Jiraskova poslednja pot

Praga, 18. marca. i. Zemeljski ostanki Alojzija Jiraska so se vrnili danes v pesnikov rojstni kraj Hronov. V Prago je prispela že sinoči na avtomobilih številna deputacija tega mesta, ki je danes dopoldne ob 10. v navzočnosti pesnikove rodbine ter zasopnikov prosvetnega in obrambnega ministrstva in večjega števila pokojnikovih prijateljev prevzela v krematoriju posodo s pesnikovim pepelom. V vseh krajih med Prago in Hronovom so čakale na sprejeto velike množice ljudi, ki so se poklanjale pepelu svojega nesmrtnega rojaka. Posebno veličasten je bil sprejem v Gornjem Mytu in Hronovu, kjer se bo vršil jutri definitivni pogreb.

Akcija za pospeševanje ruskega poljedelstva

Moskva, 18. marca. AA. Odbor komisarijata za poljedelstvo je sklenil povečati površino posejane zemlje za 2.850.000 ha preko doslej določenega obsega. Obenem je bilo sklenjeno, da se odposljo 10 odst. vseh kamijonov in 12. odst. vseh avtomobilov na deželo, da bodo omogočili čim izdatnejšo sežev. Soferji bodo hkratu predavatelji in mehaniki za vodstvo traktorjev.

Atentat na vlak v Rumuniji

Bukarešta, 18. marca. g. Neznani storilci so pripravili na železniški progi med Bukarešto in Konstanco nov atentat na železniški vlak. Pri obhodu proge so našli železniški vlak. Pri obhodu proge so našli železniški vlak, ki pa so bile slabo polnjene in najbrže zaradi tega niso eksplodirale. Policija je uvedla strogo preiskavo.

Gledališče v Galacu vpelel požar

Galac, 18. marca. s. Južno osrednje gledališče je uničil požar. Škoda se ceni na 10 milijonov lejev. 6 oseb je bilo aretiranih zaradi suma, da so nalašč zanetile ogenj.

Težkoče čl. koalicijske vlade

Praga, 18. marca. i. Večinske stranke se dosedaj niso mogle zediniti glede glavnega dela malega koalicijskega programa, to je glede vprašanja poljedelskih carin. Gospodarski minister vodi v tej zadevi dan za dnem pogajanja. Socialistične stranke nikakor nečelo pristati na trajno ureditev carin, in to tem bolj, ker obstoja tendenca, da bi se uvedla namesto prvotno predlagane tekoče rezervne carine stalna carina, ki bi med drugim povzročila revizijo obstoječih trgovinskih pogodb ter otežkočila vsa pogajanja za sklenitev trgovinskih pogodb.

Praga, 18. marca. i. Danes se je po enotedenskem odmoru sestala poslanska zbornica. V splošno presenečenje poslancev niso bili predloženi napovedani zakoni glede podaljšanja in postopne likvidacije stanovanjske zaštite. Kakor se izve, so se pojavila v zadnjem hipu nova nasprotstva v vladi glede tega vprašanja in je bila predložitev zakonov zopet za pet dni odložena.

Vatikanska državna himna

Pariz, 18. marca. AA. Poročajo iz Rima, da je bil znameniti komponist »Cavallerie Rusticane« Mascagni sprejet v avdienci pri papežu, ki mu je izrazil željo, da skomponira posebno himno za vatikansko državo. Komponist je ponudbo sprejel.

Prekinitev diplomatskih odnosov med Francijo in Rusijo?

Pariz, 18. marca. g. Francoski poslanik v Moskvi Herbet se je vrnil semkaj. V političnih krogih se govori, da se najbrže ne bo več vrnil na svoje poslaniško mesto.

Kutjepovov slučaj v Besarabiji

Bukarešta, 18. marca. g. V Tighini v Besarabiji se je prepletel sličen primer kot z generalom Kutjepovom v Parizu. Dijak Bazalski je bil na zagoneten način izginil. Danes je bil v zvezi s to zadevo aretirani občinski uradnik Aleksander Makovei, ker je osumljen, da je vohunil za Rusijo. Preiskava je dognala, da je Makovei v tej najnovejši aferi.

Sporazum na ženevski carinski konferenci

Ugoditev zahtevam Poljske in Avstrije — Mednarodna pogodba za enoletno stabilizacijo trgovinskih pogodb

Ženeva, 18. marca. s. Nasprotna, ki so se v zadnjih dnevih v resni obliki pojavila na konferenci za carinsko premirje so dala tudi danes posel voditeljem najvažnejših delegacij.

Vršil se je nov razgovor vodilnih osebnosti konference z zastopniki Avstrije, Švice, Češkoslovaške, Madžarske, Jugoslavije in Poljske. Glavni odpor kažeta zopet Avstrija in Češkoslovaška. Avstrija bi rada ojačila zaščitne carine svojih gospodarskih proizvodov, čemur pa se protivi Madžarska, ker bi bila prisiljena zaradi manjše možnosti prodaje svojih poljedelskih proizvodov bolj razviti svojo industrijo. S tem pa bi Madžarska drugim državam, kakor n. pr. Nemčiji, Švici in Franciji močno konkurirala na tem polju. Posredno pa bi to avstrijsko postopanje zadelo tudi Češkoslovaško in Poljsko. Za rešitev problemov, ki so ravno na dnevnem redu, imajo v gotovem obsegu interes vse srednje evropske države. Ker se do sedaj ni posrečilo doseči sporazum med neposredno prizadetimi, jih je vodstvo konference naprosilo, naj v

nadaljnih razgovorih razčistijo situacijo ter omogočijo, da bodo vse te države pristopile h konvenciji.

Ženeva, 18. marca. s. Današnji razgovori na plenarni konferenci, ki so se nadaljevali na odstranitev težav med Avstrijo, Madžarsko, Češkoslovaško in Poljsko, so tekot popoldneva privedli do načelnega sporazuma. Na rešitev, glede katere so prijavili samo Poljaki nekatere pridržke, so pristali tudi zastopniki Anglije, Francije in Nemčije. Sporazum je bil bistveno olajšan zaradi tega, ker so popustili sosedni Avstriji.

Avstrija pa je zato izjavila, da je pripravljena pristopiti k mednarodni pogodbi o enoletni stabilizaciji trgovinskih pogodb. Trgovinske pogodbe, ki so bile sklenjene med Avstrijo in gotovimi sosednimi državami, so pri tej stabilizaciji izvezte. Tudi švicarsko-avstrijske trgovinske pogodbe, ta dogovor ne bo zadel, ker bo ostala v celoti v veljavi in bo spremenjena samo ena carinska postavka.

Ratifikacija Youngovega načrta v Franciji

Pariz, 18. marca. g. Na izrecno željo francoske vlade bo zbornica že jutri začela posvetovanje o zakonskem osnutku, ki se nanaša na ratifikacijo Youngovega načrta in z njim združenih haških dogovorov. Ministrski predsednik Tardieu bo razpravo o finančni komisiji otvoril z referatom o zgodovini nove repaarijske ureditve, kakor bo zbornica imenovala poročevalca za zakon. Kot kandidati opozicije se imenujejo radikalno-socialistična poslanca Pagnon in Palmarade in poslanec vladnih strank Stern. Finančna komisija bo osnutek odstopila zunanje-politični komisiji, ki mora zavzeti stališče. Posvetovanja se bodo najbrže začela šele prve dni meseca aprila.

Priprave za pogreb Primo de Rive

Madrid, 18. marca. AA. Na seji ministrskega sveta je bil določen program za pogreb generala Primo de Rive. Pogreb bo jutri na pokopališču St. Izidor. Oddelek madridske garde bo generalu Primo de Rive izkazal vojaško čast. Kralja Alfonza bo pri pogrebu zastopal eden njegovih sinov, vlada pa bo zastopana korporativno z vsemi člani. Vlak s truplom pokojnega generala prispe v Madrid jutri ob 9. dopoldne.

Tardieu se vrnil v Pariz

Pariz, 18. marca. AA. Predsednik francoske vlade Tardieu in član francoske delegacije na pomorski konferenci v Londonu Pietri sta se vrnila v Pariz, kjer bo Tardieu podal finančni komisiji poročilo o uravnoteženju proračuna za leto 1930.

Konferenca za kodifikacijo mednarodnega prava

Haag, 18. marca. AA. Prva komisija, ki proučuje vprašanje nacionalizacije, je danes izvolila redakcijski odbor. Druga komisija, ki razpravlja o teritorialnih vodah, je začela diskusijo v vprašanju suverenitete na teritorialnih vodah glede njihove omejitve in ukrepov za kontrolno, ki jih mora podvzeti država na odprtem morju, ki meji na njene teritorialne vode. Kar se tiče površine teritorialnih vod, je bila večina delegatov za to, da obsega tri morske milje, medtem ko so drugi bili za površino 4 do 5 morskih milj.

Smrt dveh znanih čeških gimnazistov

Praga, 18. marca. r. Umrl je znani sokolski delavec Edvard Navratil, ustanovitelj odličnih sokolskih listov »Vzdělání lidu« in »Vzkříšení ter znane sokolske ilustrirane revije »Jas«. Navratil je bil tudi mnogo let član predsedništva prosvetnega odbora COS. — V Brnu je umrl Jan Hejda, bivši odlični vratar Slavie in veslač. Hejda je bil oženjen s primadono Narodnega divadla g. Horvatovo, rodom Zagrebčanko.

Požar uničil češko tovarno kabljev

Podmokly, 18. marca. i. V pretekli noči je pogorela tu velika tovarna za kable »Křižka«. Požar je izbruhnil v prostorih, kjer preizkušajo kable in se v par minutah razširil na vse tovarniške objekte, ki jih je kljub takojšnji pomoči gasilcev popolnoma uničil. Škoda se ceni na 40 milijonov Kč. Zaradi uničenja tovarne bo ostalo okoli 400 delavcev brez posla.